

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VI.37.514/2016/5.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás előadó bíró, Dr. Tergalecz Eszter bíró

A felperes: felperes neve

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: Dr. ... jogtanácsos

A per tárgya: közterület-felügyelő intézkedése elleni panasz tárgyában hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

A felülvizsgálati kérelem száma: 10.

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2016. április 6-án kelt 11.K.34.030/2015/9. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.K.34.030/2015/9. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 30.000 (harmincezer) forint kereseti és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2015. január 29-én 8 óra 36 perckor a Budapest, IX. kerület ... szám előtti közterületen a Ferencvárosi Közterület-felügyelet

felügyelője a ... frsz.-ú személygépkocsit kerékbilinccsel rögzítette, melyről tájékoztatást készített. A felperessel, mint a gépjármű vezetőjével szemben 10.000.- forint helyszíni bírságot szabott ki, melyet a felperes a bírság kiszabásáról szóló tájékoztató aláírásával igazoltan tudomásul vett. A tájékoztató tartalmazta a bírság meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket, valamint azt, hogy amennyiben a bírság kiszabását az eljárás alá vont személy aláírásával tudomásul veszi, úgy további rendes jogorvoslatnak nincs helye. Az intézkedések okaként a közterület-felügyelő a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 40. § (1) bekezdésének megsértését jelölte meg. Ezt a rendelkezést a felperes megsértette, mivel az általa vezetett jármű a menetiránnyal szemben várakozott. A kerékbilincs a későbbiek során leszerelésre került, mert a felperes az előírt költségtérítést befizette.

- [2] A közterület-felügyelő intézkedéseivel szemben a felperes 2015. február 11-én panaszt terjesztett elő, melyben előadta, hogy a várakozóhely, ahol megállt és várakozott nem része az úttestnek. A KRESZ felhívott rendelkezését nem sértette meg, a helyszíni bírság kiszabása és a kerékbilincs alkalmazása jogszerűtlenül történt. Nem vitatta, hogy járművét az úttest menetirányával ellentétes irányban parkolta le. Az elsőfokú hatóság határozatával a panaszt elutasította. Az indokolásban kifejtette, a felperes a perbeli gépjármű elhelyezésekor a KRESZ 40. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek nem tett eleget, az intézkedő közterület-felügyelő jogszerűen járt el. A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2015. július 23-án kelt 01000-105-512/1/2015.P. számú határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Hangsúlyozta, a KRESZ alapján járművel megállni csak az úttest menetirány szerinti jobb szélén, azzal párhuzamosan, egy sorban szabad. A felperes a fenti követelménynek nem tett eleget, a forgalommal szemben, szabálytalanul elhelyezett jármű elindulásakor a menetirány szerinti forgalmi sávba történő betagozódása a forgalom zavarására alkalmas, ezért a felügyelőnek intézkedési kötelezettsége keletkezett. A gépjármű a helyszínen szabálytalanul várakozott, ez a felügyelő intézkedését megalapozta, melyre figyelemmel jogosult volt a kerékbilincs használatára és bírság kiszabására.

A kereseti kérelem

- [3] A felperes keresettel támadta az alperes határozatát kérve annak bírósági felülvizsgálatát. Érvelése szerint a várakozóhely nem része az úttestnek, így nem szegte meg a terhére rótt jogszabályhelyet, ezáltal a bírság kiszabása és a kerékbilincs alkalmazása törvénytörő volt.

Az elsőfokú ítélet

- [4] A közigazgatási és munkaügyi bíróság jogerős ítéletében az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően - új eljárásra kötelezés nélkül - hatályon kívül helyezte. Az indokolásban felhívta a KRESZ 18. § (1) bekezdés j) pontját, 40. § (1), 41. § (1) bekezdését, 1. számú függelékét; a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 99. § (1), (3) bekezdését, 224. § (2) bekezdését; a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Kftv.) 1. § b) pontját, 20. § (6) bekezdését; az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosításáról szóló 2012. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Rftv.) 22. § (4) bekezdés b) pontját; a kerékbilincs közterület-felügyelet általi alkalmazására, a járművek elszállítására, valamint a felmerült költségekre vonatkozó szabályokról szóló 55/2009. (X.16.) IRM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 5. § (4), (5), 6. § (1), (6) bekezdését, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 215. §-át.
- [5] Elsődlegesen megállapította, mivel a felperes a helyszíni bírság kiszabását aláírásával tudomásul vette, ezért a bírság kiszabása ellen nincs helye sem fellebbezésnek, sem bírósági felülvizsgálati kérelemnek.
- [6] A kerékbilincs alkalmazása jogszerűségének körében kiemelte, a felperes - fényképekkel igazoltan - a kijelölt várakozóhelyen várakozott, mely nem része az úttestnek, ezért nem alkalmazható a KRESZ 40. § (1) bekezdésében foglalt szabály. A KRESZ 41. § (1) bekezdése úgy értelmezendő, hogy ez a rendelkezés is az úttesten történő várakozás esetében érvényesül, tehát jelen esetben nem. A fentiek okán a felperes nem sérthette meg a KRESZ felhívott rendelkezéseit, ezen az alapon a kerékbilincs alkalmazása törvénysértő volt.
- [7] A bíróság kifejtette, abból, hogy a felperes nem szegte meg a hivatkozott rendelkezéseket nem következik feltétlenül az, miszerint nem szegett közlekedési szabályt, azonban jelen esetben annak van jelentősége, hogy a közterület-felügyelő a KRESZ 40. § (1) bekezdésére alapítottnan intézkedett.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet annak hatályon kívül helyezése és a kereset elutasítása iránt. Érvelése szerint sérült a Szabs. tv. 99. § (1), (3) bekezdése. Az elsőfokú bíróság ugyan megállapította, hogy a helyszíni bírság kiszabása ellen nincs helye sem fellebbezésnek, sem felülvizsgálati kérelemnek, azonban ebből a szükséges következtetéseket nem vont le, nem indokolta, hogy miért adott helyt a keresetnek.

- [9] Az alperes a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontjára, 25. § (2), 40. § (1), 41. § (1) bekezdésére, 17. § (1) bekezdés e) pontjára és 1. számú függelékének a) pontjára hivatkozva rámutatott, a felperes nem tett eleget a járművel történő megállás feltételeinek, mivel azt a forgalommal szemben szabálytalanul helyezte el azt. A felperes veszélyeztette a személy- és forgalom biztonságot, mert elindulásakor a menetirány szerinti forgalmi sávba történő betagozódása a forgalom zavarására alkalmas volt. A szabálysértés megvalósult, mert a szabálytalan parkolásra a felperes nem láthatta az út elején kihelyezett túloldali táblákat, így nem tudhatta, hogy van-e valamilyen korlátozó tábla érvényben a másik oldalon, és a felfestett helyekre vonatkozóan az adott útszakaszon volt-e érvényben valamilyen tiltó jelzés. A felperes megszegte a KRESZ 40. § (1) bekezdésében foglalt szabályt.
- [10] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását indítványozta. A kijelölt várakozóhelyen várakozott, ezért nem sérthette meg a KRESZ 40. § (1), valamint 41. § (1) bekezdésében írtakat. A kerékbilincs alkalmazása jogszabálysértően történt.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [11] A felülvizsgálati kérelem alapos.
- [12] A Pp. 275. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A jogerős ítélet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálható felül.
- [13] A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a pontosan és törvényesen megállapított tényállásból helytelen jogi következtetést vont le.
- [14] A Kftv. 17. §-a értelmében a felügyelő a szabálysértés elkövetőjét - a cselekmény súlyától függően - jogosult a jogszabályban meghatározott esetekben helyszíni bírsággal sújtani. A Szabs. tv. 99. § (1) bekezdése értelmében helyszíni intézkedés során a szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben helyszíni bírság kiszabásának van helye. A 99. § (3) bekezdése kimondja, ha az eljárás alá vont személy a helyszíni bírság kiszabását - a helyszíni bírság meg nem fizetése esetén alkalmazandó jogkövetkezményekről szóló tájékoztatás után - aláírásával igazoltan tudomásul veszi, a helyszíni bírság ellen nincs helye jogorvoslatnak.
- [15] A felek által nem vitatottan a felperes a helyszíni intézkedés során a szabálysértés elkövetését elismerte, a helyszíni bírság kiszabását aláírásával igazoltan tudomásul vette a szükséges tájékoztatás után, ezért a helyszíni bírság ellen nincs helye jogorvoslatnak, azt a felperes jogszerűen keresettel sem támadhatta.

- [16] A Kftv. 20. § (6) bekezdése kimondja, ha a korlátozott várakozási övezetben díjfizetés nélkül várakozó, a kiemelten védett, védett vagy korlátozott várakozási övezetben érvényes engedély nélkül elhelyezett, illetve a közterületen szabálytalanul elhelyezett jármű balesetveszélyt jelent és a forgalmat nem akadályozza, rögzítésére - a jármű elszállításaig vagy további intézkedésig - a felügyelő kerékbilincset alkalmazhat. Az Rftv. 22. § (4) bekezdés b) pontja szerint akinek az e törvény, személy- és vagyonőr esetében a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló törvény szerinti kényszerítő eszköz alkalmazása jogát vagy jogos érdekét sértette az 1. § (1) bekezdés c)-1) pontjában meghatározott esetben a rendőrséghez fordulhat panasszal. A 22. § (6) bekezdése értelmében a (4) bekezdés szerint a panasz elbírálására jogosult a panaszról a beérkezését követő naptól számított harminc napon belül - a közigazgatási hatósági eljárás szabályai szerint - dönt.
- [17] A Kúria rámutat, a Szabs. tv. 99. § (3) bekezdése csak a helyszíni bírságra vonatkozik, adott tényállás fennállása esetén zárja ki a helyszíni bírság elleni jogorvoslat lehetőségét. Az Rftv. 22. § (4) bekezdés b) pontja lehetőséget biztosít a panasz előterjesztésére a közterület-felügyelőnek a kényszerítő eszköz alkalmazása körében hozott intézkedésével szemben, mely kiterjed a kerékbilincs felszerelése elleni panasz benyújtására is.
- [18] A felperes panaszában, az elsőfokú határozattal szemben benyújtott fellebbezésében és keresetében is azzal érvelt, hogy nem szegte meg a KRESZ 40. § (1) bekezdését, mely alapját képezte a kerékbilincs alkalmazásának. Ugyanakkor a közterület-felügyelő intézkedésének arányosságát sem a panaszban, sem a fellebbezésben, sem a keresetben nem vitatta, így a kereseti kérelemhez kötöttség elvére figyelemmel az elsőfokú bíróság a kerékbilincs felszerelésének arányossága kérdésével nem foglalkozhatott. A Kúria a felülvizsgálati kérelem - és mögöttesen a kereset - keretei között vizsgálódhat és dönthet, így az arányossági tesztet nem végezhetette el.
- [19] A KRESZ 40. § (1) bekezdése alapján járművel megállni - ha közúti jelzésből vagy a (2)-(5) bekezdés rendelkezéséből más nem következik - csak az úttest menetirány szerinti jobb szélén, azzal párhuzamosan, egy sorban szabad. A megállást irányjelzéssel jelezni kell. A 41. § (1) bekezdése rögzíti, a 40. § rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell a várakozásra is. Az 1. számú függelék I/a. pontja szerint út: a gyalogosok és a közúti járművek közlekedésére szolgáló közterület (közút), illetőleg magánterület (közforgalom elől el nem zárt magánút). Az I/b. pont értelmében járda: az útnak a gyalogosok közlekedésére szolgáló - az úttesttől szintkülönbséggel, kiemelt szegéllyel, vagy más látható módon elhatárolt - része; a gyalog út azonban nem járda. Az I/c. pont alapján úttest: az útnak a közúti járművek közlekedésre szolgáló része.
- [20] A Kúria álláspontja szerint együttesen kell értelmezni a KRESZ 40.

§ (1) bekezdését és az 1. számú függelék I/c. pontját. Úttestnek minősül az út azon része, ahol a közúti járművek közlekednek. A felfestett parkolóhely (várakozóhely) az úttesthez tartozik, hiszen a közúti járművek ezen a területen is közlekednek, oda be- és kiállnak. Erre tekintettel a felperes megszegte a KRESZ 40. § (1) bekezdését, mert az úttest menetirány szerinti bal szélén parkolt. A közigazgatási és munkaügyi bíróság fentiekkel ellentétes okfejtése sérti a KRESZ 40. § (1) bekezdését és 1. számú függelék I/c. pontját.

- [21] A felperes a közterületen szabálytalanul helyezte el járművét, és mivel az a forgalmat nem akadályozta, így lehetőség nyílt kerékbilincs jogszerű alkalmazására.
- [22] A Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdését alkalmazva a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a keresetet elutasította.

A döntés elvi tartalma

- [23] *A parkolóhely az úttest része, ott járművel megállni csak a menetirány szerinti jobb szélén, azzal párhuzamosan, egy sorban szabad.*

Záró rész

- [24] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.
- [25] A pervesztes felperes köteles az alperes részére a Pp. 78. § (1) bekezdésére figyelemmel felülvizsgálati eljárás költség megfizetésére. Az alperest az elsőfokú bírósági eljárás során jogi előadó képviselte, így részére elsőfokú eljárási költség nem jár.
- [26] A feljegyzett kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket szintén a felperesnek kell megfizetnie az állam javára a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésére tekintettel. Az illeték összegét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43. § (3) bekezdése és 50. § (1) bekezdése határozza meg.
- [27] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2017. április 19.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Tergalecz Eszter s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:
tisztviselő